

Latvijas Būvinženieru savienības Tehniskā komisija (LBS TK)
Skaidrojumi par LBN atsevišķu ugunsdrošības prasību pielietošanu būvniecības praksē (tabula Nr.4).
Apspriesti LBS TK sēdē 15.12.2021.

Nr. p.k.	LBN punkts un prasība	Problēmas un jautājumi	Skaidrojums pielietošanai praksē
1.	<p><u>LBN 201-15 redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2021.</u> 24.⁴ Izeju no lifta stāvā ar citu (ne publiskas telpas) lietošanas veidu paredz caur ugunsdrošības priekštelpu. Ja lifts savieno vismaz divus ugunsdrošības nodalījumus, lifta šahtas būvkonstrukciju ugunsizturība un būvizstrādājumu ugunsreakcijas klase atbilst ugunsdrošības nodalījuma būvkonstrukciju ugunsizturībai un būvizstrādājumu ugunsreakcijas klasei. (MK 19.10.2021. noteikumu Nr. 692 redakcijā).</p>	<p>Šis punkts pārcelts no LBN 208-15, kurā šī prasība bija loģiskā, jo bija attiecināmā tikai uz publiskajām ēkām. Tagad, kad šī prasība pārceļta uz LBN 201-15, sanāk, ka šī prasība attiecas uz visām ēkām – dzīvojamajām, ražošanas, noliktavas, lauksaimniecības ēkām un autostāvvietām.</p>	<p>[1] Priekšlikums prasības traktējumam – papildināt, ka tās attiecas tikai uz “publiskām būvēm”, kurām paredzēta izeja no lifta šahtas uz VI lietošanas veida telpām: <u>Priekšlikums - LBN 201-15 punkta Nr. 24.⁴ pirmo teikumu izteikt šāda redakcija: 24.⁴ II, III, IV, IVa un V lietošanas veida būvēs izeju no lifta šahtas uz VI lietošanas veida telpām paredz caur ugunsdrošības priekštelpu.</u></p> <p>Konsolidēta versija: 24.⁴ II, III, IV, IVa un V lietošanas veida būvēs izeju no lifta šahtas uz VI lietošanas veida telpām paredz caur ugunsdrošības priekštelpu. Ja lifts savieno vismaz divus ugunsdrošības nodalījumus, lifta šahtas būvkonstrukciju ugunsizturība un būvizstrādājumu ugunsreakcijas klase atbilst ugunsdrošības nodalījuma būvkonstrukciju ugunsizturībai un būvizstrādājumu ugunsreakcijas klasei.</p> <p>[2] VUGD un LBS griezties Ekonomikas ministrijā ar priekšlikumu veikt “tehnisko labojumu” LBN 201-15 punktā 24.⁴.</p>
2.	<p>LBN 201-15 punkta 117.2. prasību praktiskā realizācija, nodrošinot gaisa virsspiediena gaisa padošanu 2.veida dūmai zargātās kāpņu telpās caur lifta šahtu, kas izvietotā kāpņu telpā.</p>	<p>Daži nozares būvspeciālisti un arī VUGD inspektori šo regulējumu “izprot” dažādi. Administratīvā procesa likuma 6.pants noteic, ka pastāvot vienādiem faktiskiem un tiesiskajiem lietās apstākļiem iestāde pieņem vienādus lēmumus.</p>	<p>[1] LBN 201-15 un tām piemērojamajā standartā LVS EN 12101-6 nav norādes, ka virsspiediena gaisa padošana caur lifta šahtām nav pieļaujama. [2] LBN 201-15 punkts 62.4. atļauj ugunsdroši neatdalīt liftu šahtas, kas izvietotas kāpņu telpās. [3] Virsspiediena gaisa padošana caur lifta šahtām realizēta vairākos būvprojektos, kuri jau ir pieņemti ekspluatācijā, t.sk. no VUGD puses. [4] Ja lifta šahta ir izvietota kāpņu telpā, tad virsspiediena gaisu kāpņu telpā var padot, izmantojot lifta šahtu. Tehniskā risinājuma izvēle par virsspiediena gaisa padošanu ir būvprojekta ventilācijas daļas (AVK) autora un ugunsdrošības pasākumu pārskata (UPP) autora kompetencē.</p>
3.	<p>LBN 201-15 pielikuma pirmās tabulas 14.rindā norādīta prasība ugunsizturībai balkona nesošai konstrukcijai:</p>	<p>Kamēr balkons tika uzskatīts par ēkas ārtelpu, šī prasība bija samērīga, jo nebija paredzēts liels cilvēku daudzums uz ēkas ārējiem balkoniem.</p>	<p>[1] Priekšlikums: LBN 201-15 pielikuma pirmās tabulas 14.rindas prasībās attiecība uz balkonu konstrukciju ugunsizturību papildināt ar piezīmi, ka minētā prasība attiecas tikai uz ārējiem balkoniem, kuri neatrodas evakuācijas ceļā - ārējām nesošām konstrukcijām. 1.veida dūmai zargātu kāpņu ārējo balkonu, kā arī ēku iekšējo</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • U1a un U2a ēkās – R30; • U1b un U2b ēkās – R15. <p>Norādītā ugunsizturība divreiz mazākā, nekā starpstāvu pārseguma ugunsizturībā.</p>	<p>Šobrīd LBN 200-21 punktā nr.3.3. ir “balkona” definīcijā, pēc kuras balkons ir gan ārtelpa, gan arī iekštelpa – “iekšējais balkons”.</p> <p>Pēc būtības prasība ir samērīga tikai ārējo balkonu un terašu, galeriju nesošajām konstrukcijām uz kurām uguns iedarbe ir āra apstākļos.</p> <p>Vai var šo prasību piemērot ēku “iekšējiem balkoniem” – piem. teātros, kinoteātros, sporta halles, kur uz šādiem balkoniem var atrasties liels cilvēku skaits, arī bieži izvietotas skatītāju sēdvietas. Risks ir iekšējo balkonu nesošo konstrukciju ugunsizturības samazināšanai.</p>	<p>balkonu nesošajām konstrukcijām, pa kuriem notiek lietotāju evakuācija, jāatbilst būves starpstāvu pārsegumu ugunsizturībai.</p> <p>[2] VUGD un LBS griezties Ekonomikas ministrijā ar priekšlikumu veikt “tehnisko labojumu” LBN 201-15 pielikuma 1.tabulā: 2.1. 14.rindā “Balkona, terases, galerijas nesošās konstrukcijas” papildināt ar *****; 2.2. LBN 201-15 pielikuma 1.tabulu papildināt ar 11. ***** piezīmi: “Prasība par balkonu nesošo konstrukciju ugunsizturību attiecas tikai uz ārējiem balkoniem, kuri neatrodas evakuācijas ceļā - ārējām nesošām konstrukcijām. 1.veida dūmai zargātu kāpņu ārējo balkonu, kā arī ēku iekšējo balkonu nesošajām konstrukcijām, pa kuriem notiek lietotāju evakuācija, jāatbilst būves starpstāvu pārsegumu ugunsizturībai.”</p>
4.	<p>Ugunsdrošības prasības savienozošu galeriju izbūvei starp divām ēkām vai ēku daļām, attālums starp kurām pārsniedz LBN 201-15 pielikumā 7.tabulā noteikto ugunsdrošības atstarpi.</p>	<p>Projektēšanas praksē rodas jautājumi - kādas ugunsdrošības prasībās izvirzīt divu atsevišķu ēku vai to daļu savienojamai galerijai un savienojamo ēku fasādes sienām? Par šiem jautājumiem bieži ir domstarpības.</p>	<p>[1] LBN 200-21 punktā 3.2. sniegta galerijas definīcija: <i>3.12. galerija - slēgta vai atklāta pāreja stāva līmenī, kas savieno ēkas vai ēkas daļas un nodrošina telpu funkcionālo sasaisti.</i></p> <p>[2] Galerijas risinājumam jānovērš iespēja ugunsgrēkam izplatīties no vienas būves uz otru pa savienozošu pāreju/galeriju.</p> <p>[3] VUGD un LBS griezties Ekonomikas ministrijā ar priekšlikumu papildināt LBN 201-15 ar punktu 34.¹ šādā redakcijā: “Savienozošu galeriju starp divām ēkām vai ēku daļām, attālums starp kurām pārsniedz LBN 201-15 pielikumā 7.tabulā noteikto ugunsdrošības atstarpi, var neieskatīt ugunsdrošības nodalījumā platībā un nepiemērot prasību par ugunsdrošās sienas vai ugunsdrošības nodalījuma norobežojošas būvkonstrukcijas izbūvi, kā arī savienojamo ēku fasādēm un savienojošajai galerijai nepiemēro LBN 201-15 52.p. prasības par ailu aizsardzību ar ugunsdrošām būvkonstrukcijām, ja tiek izpildītas šādas prasības: 34.¹.1.Savienojošās galerijas būvizstrādājumu ugunsreakcijas klase nav zemākā par A2-s1,d0, grīdās seguma ugunsreakcijas klase nav zemāka par Bfl. Prasība neattiecas uz jumta segumu. 34.¹.2.Savienojošās galerijas nesošo būvizstrādājumu ugunsreakcijas klase atbilst šādām prasībām atbilstoši augstākai ugunsnoturības pakāpei no savienojamajām ēkām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U1a un U2a ugunsnoturības pakāpes ēkās – R30; • U1b, U2b un U3 ugunsnoturības pakāpes ēkās – R15. <p>34.¹.3. Ailas, kas savieno galeriju ar ēkām (ēkas daļām), kurus galerija savieno, izbūve ugunsdrošās būvkonstrukcijas ar ugunsdrošiem ailu aizpildījumiem (ugunsdrošām durvīm, ugunsdrošiem aizkariem u.tml.) ar ugunsizturību vismaz EI 30. 34.¹.4. Mainīgā ugunsšlodze savienojošā galerijā ir mazāka par 25 MJ/m².”</p>

5.	Prasības par ventilācijas sistēmu atslēgšanu no ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas.		<p>[1] LBN 231-15 “Dzīvojamā un publisko ēku apkure un ventilācija” punktā Nr. 179, apakšpunktā nr.179.4. ir prasība nodrošināt “<i>ventilācijas sistēmu automātiska izslēgšanu ja saņemts signāls no automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas vai automātiskās ugunsdzēsības sistēmas par ugunsgrēka izcelšanos</i>”.</p> <p>Minēta prasība nozīmē nodrošināt ventilācijas iekārtu atslēgšanu telpās, kurās ierīkotas automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas vai automātiskās ugunsdzēsības sistēmas.</p> <p>[2] Projektējot ventilācijas sistēmas, jāievēro arī LBN 231-15 punktā Nr. 75 prasība “<i>Ventilācijas sistēmas projektē un ierīko tā, lai ventilācijas sistēmas neveicinātu ugunsgrēka liesmu un dūmgāzu izplatīšanos, kā arī nepieļautu sprādzienbīstamu gāzu un tvaiku maisījumu veidošanos</i>”.</p>
----	---	--	--